

Η εξέγερση των ισκλάβων – Εξάπλωση των εργατικών αναταραχών στα εργοστάσια της Foxconn στην Κίνα

Μετάφραση απο chinastudygroup.net

Δύο περιστατικά μαζικού ξεσηκωμού των εργαζομένων, στα εργοστάσια της Foxconn, πέρασαν στα πρωτοσέλιδα των μέσων ενημέρωσης παγκοσμίως, στα τέλη Σεπτεμβρίου και τις αρχές Οκτώβρη του 2012. Ο βασικός πελάτης της Foxconn, η Apple, είχε μόλις αρχίσει να διανέμει τη νέα έκδοση του δημοφιλέστερου προϊόντος της, του iPhone 5. Συνεπώς ο φόρτος δουλειάς στα εργοστάσια ήταν μεγάλος και επίσης αυξημένο ήταν και το ενδιαφέρον του κοινού στα εργοστάσια παραγωγής του προϊόντος.

Το απόγευμα της 25ης Σεπτεμβρίου μια εργατική εξέγερση ξέσπασε στο σύμπλεγμα εργοστασίων της Foxconn στην Ταϊवान. 200 εργαζόμενοι πήραν μέρος στην εξέγερση, πολλές χιλιάδες παρακολούθησαν την εξέγερση και 40 άνθρωποι τραυματίστηκαν. Οι εξεγερμένοι έσπασαν τις βιτρίνες τοπικών καταστημάτων, έβαλαν φωτιές στους δρόμους, αναποδογύρισαν αστυνομικά αυτοκίνητα και διέλυσαν την περίφραξη της εταιρείας. 5000 αστυνομικοί προσπάθησαν να καταστείλουν την εξέγερση και να ελέγξουν τις ταραχές μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες. Δεν αναφέρθηκαν συλλήψεις. Η παραγωγή στο συγκεκριμένο εργοστάσιο σταμάτησε για όλη την επόμενη μέρα.

Η Foxconn είναι κατασκευαστής ηλεκτρονικών συσκευών και εξαρτημάτων για μερικές από τις μεγαλύτερες μάρκες ηλεκτρονικών συσκευών στον κόσμο, μεταξύ των οποίων η HP, Sony και Apple. Η Foxconn απασχολεί περίπου 1.1 εκατομμύριο εργαζόμενους στην Κίνα. Το σύμπλεγμα εργοστασίων της Ταϊवान παράγει εξαρτήματα από κράμα μαγνησίου για καταναλωτικές ηλεκτρικές συσκευές, λαμπτήρες LED, εξαρτήματα κινητών τηλεφώνων και πολλά άλλα. Αυτό το σύμπλεγμα εργοστασίων είναι μια οχυρωμένη, περικυκλωμένη από τείχη, “πολιτεία” με τις μονάδες παραγωγής, κοιτώνες για τους εργαζόμενους, καταστήματα κτλ. Συγκεκριμένα η Foxconn Ταϊवान έχει περίπου 79000 εργαζόμενους με μέσο όρο ηλικίας τα 20 έτη. 65% απο αυτούς είναι άντρες και το 77% προέρχεται από την τοπική επαρχία της Shanxi.

Ενώ η εταιρεία αρχικά υποστήριξε ότι η εξέγερση ξεκίνησε όταν μια διένεξη μεταξύ εργατών, προερχόμενων από διαφορετικές επαρχίες, ξέφυγε από έλεγχο, οι ίδιοι οι εργαζόμενοι περιγράφουν μια εντελώς διαφορετική εικόνα. Όλα ξεκίνησαν όταν οι φρουροί ασφαλείας της εταιρείας παρενέβησαν βίαια σε μια προσωπική διένεξη μέσα σε έναν από τους κοιτώνες. Χιλιάδες εργάτες είχαν μόλις τελειώσει τη βάρδια τους και πάρα πολλοί από αυτούς ενεπλάκησαν στον τσακωμό βρίσκοντας μια ευκαιρία να εκφράσουν την οργή τους. Στο παρελθόν είχαν υπάρξει πάρα πολλές περιπτώσεις τραμπουκισμών και βίαιων επιθέσεων από τους φρουρούς της εταιρείας εναντίων των εργατών, οπότε τα πνεύματα ήταν ήδη οξυμένα. Η συμπεριφορά και η μέθοδος των φρουρών ασφαλείας είναι κομμάτι της συνολικής αυστηρής και παραστρατιωτικού τύπου πολιτικής διαχείρισης των χώρων εργασίας και διαμονής των εργαζομένων στην Foxconn. Αυτή η πολιτική περιλαμβάνει φράχτες, φρουρούμενες πύλες, σημεία ελέγχου και διάφορους σχετικούς κανονισμούς.

Παρόλα αυτά το υπόστρωμα της εξέγερσης είναι πιο πλούσιο: Η εταιρεία χρειαζόταν περισσότερα εργατικά χέρια για την παραγωγή των εξαρτημάτων του νέου iPhone 5. Έτσι εργαζόμενοι μεταφέρονταν από τα εργοστάσια στο Shenzhen και το Zhengzhou στην

Ταϊουαν, αν και οι περισσότεροι δεν ήθελαν να ζήσουν σε μια απομακρυσμένη επαρχία σαν τη Ταϊουαν αλλά να μείνουν στις πολύβουες και γρήγορα αναπτυσσόμενες παράκτιες πόλεις της Κίνας. Επιπλέον οι περισσότεροι εργαζόμενοι διεκπεραιώνουν ανειδίκευτη, επαναλαμβανόμενη, μονότονη εργασία 10 με 12 ώρες την ημέρα. Οι μετακινήσεις εργατών από τις παράκτιες περιοχές στην κινεζική ενδοχώρα και οι ανακατανομή σε λιγότερο ειδικευμένες θέσεις εργασίας σημαίνουν ότι πολλοί έμπειροι και καταρτισμένοι εργαζόμενοι χάνουν μεγάλο μέρος του μισθού τους, ενώ πολλές φορές ο πραγματικός μισθός είναι χαμηλότερος από τον συμφωνημένο. Συνεπώς οι εργαζόμενοι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από τη δουλειά τους και τις συνθήκες εργασίας του εργοστασίου. Οι καταπιεστικές συνθήκες εργασίας σε συνδυασμό με τις κακές συνθήκες διαβίωσης αποτελούν την αιτία της εξέγερσης, η οποία ξέσπασε με αφορμή μόνο την επίθεση των φρουρών ασφαλείας.

Την Παρασκευή 5 Οκτωβρίου, οι εργαζόμενοι στις εγκαταστάσεις της Foxconn στο Zhengzhou, Henan, κύρηξαν απεργία ενάντια στις συνθήκες εργασίας που επιβλήθηκαν στην παραγωγή του iPhone 5. Τις προηγούμενες μέρες ένα κύμα παραπόνων καταναλωτών, στις ΗΠΑ και όχι μόνο, σχετικά με γρατζουνιές στο πίσω κάλυμμα του νέου iPhone, οδήγησαν στην αυστηροποίηση των ποιοτικών στάνταρ στα εργοστάσια της Foxconn, χωρίς όμως να δοθεί κανενός είδους επιπλέον κατάρτιση στους εργαζομένους. Η απεργία αρχικά ξέσπασε στις εγκαταστάσεις του Επιτόπιου Ποιοτικού Ελέγχου (OQC, On-Site Quality Control) όταν εργάτες και επιστάτες ήρθαν στα χέρια με αποτέλεσμα να υπάρξουν τραυματισμοί και φθορές σε ένα δωμάτιο ποιοτικού ελέγχου. Αργότερα οι επιστάτες στον τομέα Κ του ποιοτικού ελέγχου δέχτηκαν ξανά επίθεση ενώ στον τομέα Λ δέχθηκαν απειλές. Η διοίκηση της εταιρείας αγνόησε τα παράπονα των επιστατών, οι οποίοι κατέβηκαν σε απεργία διακόπτοντας την παραγωγή. Η διακοπή αυτή επηρέασε 3000 με 4000 εργαζόμενους, ενώ η γραμμή παραγωγής του iPhone σταμάτησε για μια ολόκληρη ημέρα. Δύο ημέρες αργότερα η Foxconn διέψευσε τις αναφορές για απεργία και δήλωσε ότι ουδέποτε έγινε απεργία στα συγκεκριμένα εργοστάσια.

Η Foxconn και η Apple βρίσκονται κάτω από μια διαρκώς αυξανόμενη πίεση λόγω μιας σειράς αυτοκτονιών εργατών το 2010. Τότε σχεδόν 20 εργάτες αυτοκτόνησαν, πηδώντας από τα παράθυρα διαφορετικών κτιρίων της εταιρείας. Η Foxconn απάντησε εγκαθιστώντας συρματοπλέγματα και μπάρες ασφαλείας στα παράθυρα και ταυτόχρονα ανακοίνωσε αυξήσεις μισθών. Από την άλλη μεριά οι εργαζόμενοι αναφέρουν ότι οι μικρές αυξήσεις στους μισθούς συνοδεύτηκαν από ενατικοποίηση της εργασίας, αύξηση του ρυθμού παραγωγής και αύξηση των απλήρωτων υπερωριών. Τα συνεχιζόμενα προβλήματα οδήγησαν σε νέους εργατικούς αγώνες. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι στην Κίνα τα επίσημα συνδικάτα βρίσκονται υπό τον έλεγχο των τοπικών διοικήσεων των κρατιδίων. Αντίστοιχα το επίσημο σωματείο της Foxconn στηρίζει τον εργοδότη και προσπαθεί να καταπνίξει κινήσεις ριζοσπαστισμού των εργαζομένων. Έτσι οι εργαζόμενοι αναγκάζονται να οργανωθούν αυτόνομα ανα χώρο εργασίας και κοιτώνας.

Αρκετές εργατικές εξεγέρσεις είχαν αναφερθεί στα εργοστάσια της Foxconn πριν ακόμα τις αναταραχές στο Ταϊουαν και την απεργία στο Zhengzhou. Τον Ιανουάριο, 150 εργαζόμενοι απειλήσαν με μαζική αυτοκτονία εξαιτίας των χαμηλών μισθών στο Wuhan, 1000 εργαζόμενοι κατέβηκαν σε απεργία πάλι σχετική με τους μισθούς στο Yantai. Τον Φεβρουάριο, εκατοντάδες εργαζόμενοι κατέβηκαν σε απεργία με αίτημα τους μισθούς κατά την περίοδο των επίσημων αργιών στο Ningbo. Τον Μάρτιο, έγινε απεργία για τους μισθούς στην Ταϊουαν. Τον Απρίλιο, πάλι στην Ταϊουαν, 2000 εργάτες κατέβηκαν σε απεργία για τους μισθούς, στην Wuhan 200 εργαζόμενοι απείλησαν με μαζική αυτοκτονία εξαιτίας των

συνθηκών εργασίας και δεκάδες κατέλαβαν τη στέγη του εργοστασίου εναντίον των μαζικών μετακινήσεων στη Shenzhen και των ανακατανομών σε άλλες θέσεις εργασίας. Τον Ιούνιο στο Chengdu, ξέσπασε μια εξέγερση 1000 εργατών μετά από μια διαμάχη με τους φρουρούς ασφαλείας. Αυτές είναι μόνο μερικές στιγμές από τους εργατικούς αγώνες στην Foxconn το 2012, έτσι όπως αναφέρθηκαν από τα μέσα ενημέρωσης και ακτιβιστές υπέρ των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Η νέα γενιά των μεταναστών εργατών που δουλεύουν στην Foxconn και σε άλλα εξαγωγικά εργοστάσια στην Κίνα απεχθάνονται την ανειδίκευτη και μονότονη εργασία τους, τους χαμηλούς μισθούς και την αυστηρή και άγρια διοίκηση. Προσδοκούν βελτίωση των όρων διαβίωσης και πρόοδο στις ζωές τους, αλλά το μόνο που βιώνουν είναι εκμετάλλευση σαν εργάτες και διακρίσεις σαν μετανάστες. Αυτοί οι εργάτες έχουν πρόσβαση στα σύγχρονα μέσα επικοινωνίας. Το weibo, κινέζικο twitter, σε συγκεκριμένες φάσεις του κινήματος, έπαιξε ιδιαίτερο ρόλο στη διάχυση των πληροφοριών μεταξύ των εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι ξέρουν ότι η Apple πουλάει εκατομύρια προϊόντα και αποκομίζει τεράστια κέρδη, ενώ οι μισθοί τους παραμένουν χαμηλοί και οι συνθήκες εργασίες σκληρές. Οι εργαζόμενοι επίσης ξέρουν ότι οι συνάδελφοί τους στην Foxconn κατέβηκαν σε απεργίες και εξεγέρσεις. Οι εργαζόμενοι στην Foxconn – μαζί με άλλους μετανάστες εργάτες στην Κίνα – πιέζουν συνεχώς για υψηλότερους μισθούς τα τελευταία χρόνια. Την ίδια στιγμή τα περισσότερα από αυτά τα εργοστάσια έχουν πολύ ψηλή παραγωγικότητα. Το ερώτημα είναι: ερχόμενοι αντιμέτωποι με την εκμετάλλευση και την κακομεταχείριση, οι εργαζόμενοι στην Foxconn “απλώς θα φύγουν” ή “θα μείνουν και θα παλέψουν”. Φαίνεται ότι ολοένα και περισσότερο επιλέγουν το δεύτερο.

Στο σύνδεσμο <http://en.labournet.tv/> μπορείς να δείς ένα μικρό φιλμ, “Η αλήθεια για το Apple iPad”, που περιγράφει τις συνθήκες εργασίας σε ένα από τα νέα εργοστάσια της Foxconn στην Κινεζική ενδοχώρα, συγκεκριμένα στο Chengdu, Sichuan. “Ξυπνάμε νωρίς, πριν τα κοκόρια, κοιμόμαστε αργά, μετά τα σκυλιά και τρώμε χειρότερα από τα γουρούνια”, λέει ένα εργάτης στο φιλμ: <http://en.labournet.tv/video/6393/truth-about-apple-ipad> .